

هفتا بیجار
گیلی چاردانیان
گیل اوایی

هفتا بیجار

گیلیکی چاردانیان

گیل آوایی

تصویر و طرح روی جلد: ترشی هفتابیجار ، گیل آوایی

گیل آوایی

www.shooram.blogspot.com

gilavaei@gmail.com

هفتابیجار، می گیلکی چاردانیانی ایسه کی هرچی به سام اشانا چاکون واکون بوکونم، بازین ایجایی موننشر بوکونم، نوبوسته. خیلی جه آ چاردانیان شاید تکراری بیه. نه ویرایش بوبوسته نه صفحه یانا چاگوده دارم. تومامه اچارادانان هاتو می بایگانی می یان آیا اويا نهابو، اویرا نوبوستنه واسی ایجا جیما گودم. بیخود نی یه کی امجموعه ایسما بنام هفتابیجار!

تاسیانی مرا
گیل آوایی
آگوست ۲۰۰۹

دو چوکسته تی بیخوابی می چومه
 تی یادا کش بزم مور دابه کومه
 بازین تاصیح نامومیچوماننا خواب
 هاجین تی خوابه دننه چوم فوجه مه

تومامه زندگی به تی اسیری
 اگه تنها بیبی تتهها بیمیری
 هاتو کی ول گیری بی ایجگره داد
 تی سر دونیا فوگورده پاک دیمیری

گیلکم گیلان ایسه می جا جیگا
 وامرازه هر جا ببه می پا جیگا
 جنگلم سبزم جه شورم گیله وا
 هی جیگایا فاندمه می جا جیگا

دو واره قورصه می دیلا فوتورکست
 ندا یساور کسی می دیل بترکست
 بوبوستم پاک سیا ابرانه دور فک
 بامو گورخانه لاب دونیا فوگوردست

بازام می دیل جه قورصه پورا بوسته
 واگفته می خـیالا تورا بوسته
 بیگیتم ول دو واره داده بیـداد
 چی دیل با تاسـیانی جورا بوسته!؟

۱۰

تمامه تی غمو قورصه می پایه
 شبانا دیل دینه تی واستی تایه
 هاتو الله تی تی امرا گوپه راز
 دیله آوازه تی قورصه نوایه

۱۱

نوبوستی می مرا تو را باموبی
 می سر آنقد بلا تنها ناموبی
 چی بوستی بال بزه بی، بی وفایار
 دوتایی نه اینا صدتا باموبی!

۱۲

جیویشتن از تی قورصه نه می کاره،
 نه می دیل کی تی واستی زاره زاره
 تی واستی ول گیره دیل خوش خیاله
 همش درحاله تی نقشو نیگاره

تویی تو کی جودایی یا کونی داب
 ناویره نوخوره می موشتانا گاب
 تویی تو کی دیهی تی زولفانا باد
 می دیل واهیلا به تی مو خوره تاب

نانی بی تو می دیل به خاله خاله
 هاتو کی یاد آره تی ماچی ماله
 تی چوم تی لب تی دیم تی سینه تی مو
 تی دوری جا خایه دونیا بکاله

گیلان جان تنگه تی جا گیلکانه
 تی کش وازه همش بیگانگانه
 نیبه هر ماله جا تی گیلکه خاک
 گیلک تی واستی در بیدر کجا به

چره گیلان تی کش بیگانه جا به
 بازین گیلانی جا هر ناکجا به
 تی واستی گیلکانه دیل کرا زار
 جه هر بیگانه هرتا آشنا به

تی واستی پر کشم، پرواز چیسه!
 جغیر از تو دیله هم راز کیسه!
 تی واستی می پرو بالا کونم واز
 ناویره بی تو می پرواز چیسه!؟

تره هر شب چینم ایکش ستاره
 فادم باله خیالا تره باره
 بوئو الله تی تی می کاره دس قاق
 چی ترسم شب ستاره کم بداره

می کش تا تو آیی دونیا می شینه
 چی واورسی آخه می دیل کیشینه!
 نانی با تو داره می دیل هیزار راز!
 تی نامه امرا دیل بالا نیشینه

هاتو کی شب آیی با ناز می خواب
 هلاچین بیم دوتایی های خوریم تاب
 ترا می کش گیرم با ناجه بسیار
 آمی جا عاشقی بوستان دره داب

گیلان جان دور جه تو تنهایی مانم
 جه تی دوری مثاله کو دکالم
 هیزارتا خنده مئن ارسو پوره چوم
 تی ناما زاکا بم زاکانه خوانم

دمردم قورسه جا دوری بگشته
 می دیلو جان مئن گرزک بکاشته
 جمختد ده مرا گردن فوروزان
 بوبوم جنگل خوسه جنگل بکاشته

خیاله مئن ایسای می امرا نه سای
 می دریایا مانی ایسایی نه سای
 هاتو کی دیل گیره یادا زنی چو
 می جانانی ایسای، می امرا نه سای

سیوایه کی گیره انگاره بی حایف
 اویرا بوسته می جانا گیری حایف
 تره هانده زنه می دیل شواله
 اگه می ور بایی تنها نیبی حایف

گیلان سبزه جه می سبزه بیجاران
 می جنگل می روخانان، تی تی داران
 خالی واشو چوچاقو بینه یو راب
 کولوشکن، کیشکاجیک جیکه بهاران

بجه زولفا پریشانان گوده بــــاد
 بیجارانه هاچین شانه زنه بــــاد
 می دس گرواز، شانقوزه فوزه داز
 دپرکستم بیدم غوربت کونم داد

زمانه پاک بوبوسته لالیکی دار
 می پا جیجا بوبوسته کس ناره کار
 هاتو دو وم بیجارمرزا کونم داد
 مره سگدوبی نا قرضه نوزولخوار

دیله دریا بوبو غوربت روخانه
 کرا دایم دوخوانه خانه خانه
 کشا گیفته خیالا های زنه ونگ
 همش گه وا بشم خانه بخانه

پياللا بار کی دیل گه ول بیگیرم
 اگه ناری جه ارسو سل بیگیرم
 جه تنهایی بو بوستم خاک، غم باد
 بی یه می ور نخوایم کل بیگیرم

بازام نیشتم شبانا تا صوبه سر
 پی یالا فان درم یادا گیرم سر
 کرا ده بوندرم فورشانه سر لانت
 ایتا دریا غمه دوری دیله سر

شبان دیل قاقه تی گرمه نیگایه
 روزان قاقه تی او کتله صدایه
 هاتوکی چاچه دم کیشکا دیهه ناز
 می دیل واهیله تی نازو ادایه

خیالا چو زنی، خوابا بری شی
 ستارا نی مره، مایا بری شی
 خایم تا کی دوارم تی خیالا
 می جانا شه زنی، یادا بری شی

شبانه بی کسی، بردن تی نامه
 نیویشتن های تره، با ارسو نامه
 تره واهیلا بوستن، بون هاچین داد
 بیدین دوری میان، آخه چی دابه!؟

تی عکسا کی بیده دیل ول بیگفته
 بازین دیل تی خیالا سر بیگفته
 نانی دیل واهیلا بوسته بوبو لات!
 چومه وارش دیله بالا بیگفته

چقد واستی شبان بی تو نشم خواب
 دمردم پاک مرا بردان دره آب
 بوبوسته بی تو می کار گریه زاری
 نی یه هی کس بگه چره بیداری!؟

بوگفتم یاره ناما تا بشم خواب
 بیدم می دیم پرا بردان دره آب
 کرا مایو ستاره پاک بوبون قاق
 جه می شب واهیلا بوستن نوشون خواب

۳۷

می ویرجا های نوگوچم چینو پرچین
کی گیلانام خورد همه هـلاچین
ده سنگسارام کرا بوسـتاندیره داب
جغیر از ان نیبه رهـیر ببه گاب!

۳۸

بوگفتم گریه زاری وسته وسته
بوبوسته دیل جه زاری خسته خسته
بیدم وازا گوده بـالا می مستی
مرا های بال بزہ تا صبح بوبوسته

۳۹

سیا ابرانه جا می دیل بیگفته
چره می خانه یا دوشمن بیگفته
کویا واستی بیـاقم می ریفقان
کی ارسو چوماننا از سو جیگفته

۴۰

دمرده آدمیمو کس کسا قار
بیمی واشکسته داره ولگا دا باد
واسی جنگل بیبیم مثله ایله جار
کی یاور دانه وخته نه بیبیم قار

رېفقان آى رېفقان آى رېفقان
 الان وخته ببېم جنگل کوچى خان
 تو بى من، بى تو من آى داد و بيداد
 كرا دوشمن فوقته گورشنا بو جان

دېله دريا بوبو غوربت روخانه
 كرا دايم دوخوانه خانه خانه
 كشا گرفته خياللا هائى زنه ونگ
 همش گه وا بشم خانه بخانه

ايلاهى عالمه دورى فوگورده
 جودايى از ديلو ديلبر فوگورده
 نبه هر ماله آدم دور جه ديلدار
 كى كوه دورى جا وا دايم فوگورده

بهارا دورى من هانده كونم ساز
 نانم دورى چره ديلا گيره گاز
 ايسر غوربت سوجه ديلا بصد ساز
 ايسر آ ياده كى جانا زنه داز

ده فریادم ده فریادم ده فریاد
 کرا مستی می امرا خانه آواز
 گهی کردم بیجارانه کونم ناز
 گهی گریه کونم توشکا کونم واز

دانم بیگانه امرا ده نيم جور
 دمردم وا بيم بیگانه جا دور
 نخام ده فاندرم بیگانه کیشکا
 بشم ایران بسابم ده می کشکا

نخام هی جا کرا ایران می جایه
 غریبه جا آدم بی جا جیگا یه
 دمردم بس بیدم بیگانه آئی وائی
 می دیل فریاده دیم بی سر صدایه

تئی عکسانا اوسه کون تا بایم حال
 کئی بی تو ده بو بوستم لاب بوشو مال
 فارس می داد بمردم تاسیانی
 کئی بی تو بون درم پاک داره بی خال

مرا ده وامرازه غوربت جوخوسم
 خوايم مئ جاجيگا ايشب بوخوسم
 ده ورسفتم جه غوربت داده بيداد
 چقد بيگانه جا تا صبح نوخوسم!؟

۵۰

وطن هر ماله بي ياده تو نه سام
 بيگيفتم از تي دورئ پاک سره سام
 آكه به شب بشه بايه خوروس خوان
 بوشورم غم جه تو با چومه اشكان

۵۱

تمش داران گوماران داره خالان
 روخانان آبه نوب دانان بيچاران
 چئ چئ نن آب لاکون گوسكانو ماران
 چئ خوشكيل بون درد بهاره گيلان

۵۲

بامو نوروزو من غوربت اويرم
 نانم تا كئ واسئ غوربت ديميرم
 بازام فکرا شومه هفسينه نوروز
 خيالام وا نده تا ول نيگيرم

چره واستئ ببه دیکتاتورئ داب
 کئ هرتا مجلس ودولت ببه گاب
 آکه واستئ آمئ چومان ببه واز
 کئ هر ماله آمئ رهبر نبه گاب!

تو بئ من، بئ تو من تنها چئ واستئ
 لوچان زن کس کسا روسفا چئ واستئ
 چئ واستئ وا ببیم هم دیگه بد خواه
 بازین بیگانه همرا بون چئ واستئ!

تئ عکسا کئ خوشادام ول بیگفتـم
 چومه اشـکانه امرا سل بیگفتـم
 مئ دیل ناله مئ دیم هیستو بوبوم گورش
 شوالا بوم جه دورئ ول بیگفتـم

جودا از تو بوبوم بئ تو بوبوم من
 بوبو دیل خون ولی بئ تو بوبوم من
 تئ امرا بوم تئ امرا هر جیگا بوم
 شبو روز با تو بوم بئ تو بوبوم من

کرا دوری بنا داغا بمی دیل
 جه دوری غم بوبو همخانه ی دیل
 ده ورسفتم شمه دریا کونم داد
 غما دریا فادم دریا آیه داد

می ماره عکسه امرا شب بوخوفتم
 می مارا دیل بزم تا صبح نوخوفتم
 فوجه چوم گب بزم های ونگ بزم ونگ
 نانستم خواب بیدم یا کی بوخوفتم

جه تی دوری بوبوسته ناله می کار
 تی عکسا فان درم با آهه بسیار
 وفاداری نوبو هر ماله تی کار
 منم من کی بوبوستم تی گرفتار

تی دیلداری نانستم کی هاجینه
 اسا بی تو می اشکا کی وچینه
 نواستی دیل فادابیم بی وفا یار
 دباختم دیل دباخته دیل تیشینه

۶۱

بو بوم ولگه اسیرا بوسته در باد
نارم هیجا قرار آئی بی وفا یار
تئی واستئی واهیلیم تنها کونم داد
کئی پاک گورشنا بومه از یاره بیداد

۶۲

بیا می و ربوکون هرشب مره ناز
کئی بی توتتهایی قورصه زنه ساز
دمردم بسکئی به سام چوم برایی
نانم دورازمن آخه تو چئی خویئی

۶۳

هاچین می دیله تنهیا نزن چو
مرا اورشین ناور بیگانا بی تو
بدا غوربت جوخوسم بی کسو کار
نخوام هرماله کس با من بیه جور

۶۴

بوگو یارا نایه وارش واسوخته
می چومه اشکانام ده خوشکا بوسته
بو بوستم واهیله غوربت، تئی رافا
نامویئی بی وفا تئی دیل نوسوخته!

ڪرا ديشب بامويئ هانده مي خواب
 بوگوفتم از تي دوري سر بوشو آب
 سيه ايرانه ديئل تا صبح بوارست
 ڪرا ماهي بوبوستم تو بوبوي آب
 (هاچين ماهي بوبوستم تو ڪرا آب)

بوگفتم تنهائيه واستي فوقوسم
 شبا تا صبحه سر اصلن نوخوسم
 بيدم يارام خيالا هائي زنه چو
 خيالا شوم ڪي تا يارا فوقوسم!

تونام نوسخه واپيچي ڪي بشم خواب
 ناني تنها خيالا شم بره آب
 تو واستي شب بايي تا ڪي بايم حال
 تي ويرجا گرچي دانم خواب بي خواب

بوخوس دانم نيبئي هر ماله مي پا
 شبان وا بوخوسي من ڪرا بيخواب
 ڪرا تي سينه سر تا صبح بدم ناز
 بيبئي پا يا نيبئي من بم تي بپيا

دائم بيء تو ڪرا دونيا فوگورده
 ده هيچئي بيء تو آ دونيا نگرده
 نوا بوستن رقيبہ امرا هم پا
 تيء ديءل هر جا بشه هانده واگرده

بوگو آخه چره ميء امرا قاريء
 تره ميرم بوگو جه من چئي خواييء
 اگه جانا خواييء!؟ فاندر تيء پا جيرا!
 بوگو هرچئيء! نوگو ميء امرا قاريء

بيء تو شده ڪار ما همش گرييدن
 عكسهايء ترا ايتا ايتا هايء ديدن
 اشڪ است خزر خزر زچومان جاريء
 با اشڪه چومان هانده تره رقصيدن!؟

ايتا بوسه جه تو ميء آرزويه
 ميء ديءله ناجه تيء او رنگو بويه
 بيا ميء ور جه ديءلتنگيء بوبوم زار
 ڪيء ميء ياره دباختم چومه سويه

تورنگه جنگلم هیشکه نېم رام
 هاچین خستا نوکون بیخود ننه دام
 کرا جنگل ایسه می جائی پرواز
 نه تی دورسفته باغو کوله گرواز

واگردستم کرا گورشم دو واره
 بوبوستم هانده یاره بی ستاره
 نیبه هر ماله جا می آشیانه
 کرا چار چرخ هوا گیرم بهانه!

هولند هانده باموم گردم خیابان
 می دیل تنگه بشم ایران بیابان
 آویرا بم، آویره دشتو صحرا
 نیگیره کس ده هر ماله می سامان

می شعره من دینی می اشکه جایه
 بجوز می شعر کی ده می امرا پایه
 بوبوسته ایجگیره می داد و فریاد
 جه می چوم دیمه سر پاک خون برایه

مرا وعدہ دیھی، نائی می ویرجا
 بازین بیگانہ امرا شی ہیزار جا
 (بازین شی با رقیبان تو ہیزار جا)
 تو بیگانہ مرا جورئ ہیزار حیف
 مرا نئی ہائی تی رافا شی کئی ویرجا!

مرا وعدہ دیھی، نائی می ویرجا
 بازین بیگانہ امرا شی ہیزار جا
 تو بیگانا پرستی! داد و پیدا
 می دیل نا تی ویرجا تی دیل کئی ویرجا!؟

بوشو مالیم و یا یارن بوشو مال
 دمرده قورصہ یی کئی دہ ناییم حال
 ہاچین زور زئن دریم دارانہ بی خال
 نشا پرواز با ہر بشکسہ بال

بوگو یارا کئی تی یاری تی پیشکش
 می خوابہ مئن تی دیلداری تی پیشکش
 نوا ہر شب آمون با ناجہ می خواب
 کئی آ خواب و او بیداری تی پیشکش

۸۱

ناني! نه تو ناني! تي چوم براي
تي واستي قاقا بوم تي رايا پاي
ناني تو بي وفا ناني ناني تو
ناني تي چوم براي تي فدايم!

۸۲

من و تو آتشم خاکستره جبر
آکه به ول بيگيريم کي نبه دير
مي ديل واهيلا بوسته خالي ميدان
دوسته تا آکه پايان به زنجير

۸۳

تي راشي با تي پا ماله تي خانه
مرا سرسام گيره با تي بهانه
ايم تي خانه دور و ور بمه قاق
تونام کي نه سي پاک گيرم شواله

۸۴

مرا هانده بيگيفته تاسياني
کرا گريه کونه پا درمياني
دوارسته مرا غم، گريه، زاري
بوگو يارا مرا واستي فيشاني

بجه موشته، كولوش، مرزانه سر و اش
 جقد غوربت بگم آئ كاش آئ كاش
 مرا ده وامرازه غوربت بيم جور
 دمردم من چره غوربت بيم گور!؟

جه گيلان تو باور ايموشته مئ خاك
 نيبه بيگانه جا هر ماله مئ خاك
 مرا دورئ بگشت غوربت بوگود زار
 گيرم مئ گولئ پوستا جانه تئ مار

فوشوسته مئ ديما بسكئ بزم ونگ
 بخواندم ديلمانئ گريه آهنگ
 ايوار واخوبا بوم جه سر بوشو آب
 هو گريه من بوگفتم خاك مئ خاك

كرا گيلان ايسه مئ چومانه سو
 مئ ديئل تنگه بيچارانه برنج بو
 خودايا ديئل بتركسته جه دورئ
 چقد غوربت بيم جوجو قو قو

هاچین خنده بلب دیل گریه داره
 می گیلانه می چومان وا به واره
 هاتو دادا درم دادا درم داد
 می دیل واهیلا بو گریه می کاره

۹۰

مرا گئی کئی آیم، نایی! چئی واستئی!؟
 مرا چوم اینتظاری نئی! چئی واستئی!؟
 بوگفتم کئی آئی تئی امرام لات
 نامویی چوم برا به سام تئی واستئی!؟

۹۱

کرا بی تو شبان بم لاب آقوزدار
 تورا بو پاک نمه هامما سره دار
 می چوم ارسو کرا دریایا گه پیشت! *
 بازین ساحیل فوتورکه موجا گه هیشت! *
* پیشت = سوسو دان، هیشت = هیس=ساکت

۹۲

کرا دونیا میشین یانی تی گیسو
 تی عشقه امرام دونیایا سوسو
 کی یانی می گولازه تی جیوانی
 مثاله جنگله تی افشانه گیسو

جمخته روزیگاره دوری یام داب
 آمی بختام دمرد، رهبر بوبو گاب
 نوبو بیگانه می امرا نیبیم قار
 بدیم یاور، هاما بردان دره آب

بامو وارش می دیم هیستو چورا بو
 می دیل اندازه یه دریا پورا بو
 آمی قسمت بوبوسته دوری از خاک
 فارس می داد می چوم ارسو کورابو

مرا گی کی ایم نایی چی واستی
 نانم خواستی بایی یا کی نخواستی
 تی رایا فاندراستم تاسیانی
 می چوم وارش بوبوست آخه تی واستی

مرا گیدی چره تو بی قراری
 چره دایم کرا چوم اینتظاری
 گمه سی تا بهاره آ فوقوسان
 فوتورکسه، نیبه بی گریه زاری

کرا بیشماردمه او سالو آسال
 ایروز آیه دینم ماسوله ماسال
 بیدم واهیلایوستم دور جه می خاک
 جوانی یام بوشوهرسال هر سال

ایهوالناس دمر دیم جه همه ریشو عبا
 هاجینه واهیلایوستیم جه آخوند سبزه قبا
 چوم واگود میلته غارت بوبو یو خانه خراب
 اسا وخته بوکونیم هرتا آخوند سر به هوا

ایلاهی عالمه دوری فوگورده
 جودایی از دیلو دیلبر فوگورده
 نیه هر ماله آدم دور جه دیلدر
 کی کوه دوری جا وا دایم فوگورده

بهارا دوری من هانده کونم ساز
 نانم دوری چره دیلا گیره گاز
 ایسر غوریت سوچه دیلا بصد ساز
 ایسر آ یاده کی جاننا زنه داز

۱۰۱

ده فریادم ده فریادم ده فریاد
کرا مستی نبه مرا بره باد
گهی کردم بیچارانه کونم ناز
گهی گریه کونم توشکا کونم واز

۱۰۲

دائم بیگانه امرا ده نیم جور
دمردم وا بیم بیگانه جا دور
نخام ده فاندردم بیگانه کیشکا
بشم ایران بسایم من می کشکا

۱۰۳

نخوام هی جا کرا ایران می جایه
غریبه جا آدم بی جا جیگا یه
دمردم بس بیدم بیگانه آئی وائی
می دیل فریاده دیم بی سر صدایه

۱۰۴

تی عکسانا اوسه کون تا بایم حال
کی بی توده بو بوستم لاب بو شو مال
فارس می داد بمردم تاسیانی
کی بی تو بون درم پاک داره بی خال

۱۰۵

مرا ده وامرازه غوربت جوخوسم
خایم می جاجیگا ایشب بوخوسم
ده ورسفتم جه غوربت داده بیداد
چقد بیگانه جا تا صبح نوخوسم!؟

۱۰۶

وطن هرمله بی یاده تونه سام
بیگیفتم از تی دوری پاک سره سام
آکه به شب بشه بایه خوروس خوان
بوشورم غم جه تو با چومه اشکان

۱۰۷

تمش داران گوماران داره خالان
روخانان آبه نوب دانان بیجاران
چی چی نن آب لاکون گوسکانو ماران
چی خوشکیل بون درد بهاره کیلان

۱۰۸

بامو نوروزو من غوربت آویرم
نام تا کی واسی غوربت دیمیرم
بازام فکرا شومه هفسینه نوروز
خیلام وانده تا ول نیگیرم

چره واستئ ببه دیکتاتورئ داب
 کئ هرتا مجلس ودولت ببه گاب
 آکه واستئ آمئ چومان ببه واز
 کئ هر ماله آمئ رهبر نبه گاب!

تو بی من، بی تو من تنها چئ واستئ
 لوجان زنن کس کسا روسفا چئ واستئ
 چئ واستئ وا بیبیم هم دیگه بد خواه
 بازی بیکانه همرا بون چئ واستئ!

تئ عکسا کئ خوشادام ول بیگیفتم
 چومه اشکانه امرا سل بیگیفتم
 مئ دیل ناله مئ دیم هیستو بوبوم گورش
 شوالا بوم جه دورئ ول بیگیفتم

جودا از تو بوبوم بی تو بوبوم من
 بوبو دیل خون ولئ بی تو بوبوم من
 تئ امرا بوم تئ امرا هر جیگا بوم
 شبو روز با تو بوم بی تو بوبوم من

کرا دوری بنا داغا بمی دیل
 جہ دوری غم بوبوہمخانہ ی دیل
 دہ ورسفتم شمه دریا کونم داد
 غما دریا فادم دریا آیه داد

می مارہ عکسہ امرا شب بوخوفتم
 می مارا دیل بزم تا صبح نوخوفتم
 فوچہ چوم گب بزم های ونگ بزم ونگ
 نانستم خواب بیدم یا کی بوخوفتم

جہ تی دوری بوبوستہ نالہ می کار
 تی عکسا فان درم با آہہ بسیار
 وفاداری نوبو ہر مالہ تی کار
 منم من کی بوبوستم تی گرفتار

تی دیلداری نانستم کی ہاچینہ
 اسا بی تو می اشکا کی واچینہ
 نواستی دیل فاداییم بی وفا یار
 دباختم دیل دباختہ دیل تیشینہ

بویوم ولگه اسپیرا بوسته در باد
 نارم هیجا قرار آئی بی وفا یار
 تی واستی واهیلیم تنها کونم داد
 کی پاک گورشما بومه از یاره بیداد

بیا می ور بوکون هرشب مره ناز
 کی بی تو تنهایی قورصه زنه ساز
 دمردم بسکی به سام چوم برایی
 نام دور از من آخه تو چی خوابی

خیالا شوم می دیلام تورا بوسته
 جه دیله گریه اشکان خونا بوسته
 نشا هرماله آ غوربت نوبون زار
 فارس می داد کی می دیل پورا بوسته

دپرکستم خیالا های بزم چو
 دیلام پاک ده جمخته گه وطن کو
 بخواندم آئی غریبی داد و بیداد
 کی می امرا وطن بیگانه تر بو

بوگو یارا کئی تئی یاری تئی پیشکش
 تئی یاری با تئی غمخواری تئی پیشکش
 نوا ہر شب آمون با ناز مئی خواب
 کئی آ خوابو او بیداری تئی پیشکش

تئی راشی با تئی پا مالہ تئی خانہ
 مرا سرسام گیرہ با تئی بہانہ
 آیم تئی خانہ دور و ور بمہ قاق
 تونانم نہ سئی کرا گیرم شوالہ

دو وارہ قورصہ مئی دیلا فوتورکست
 ندا یاور کسئی مئی دیل بترکست
 بوبوستم پاک سیا ابرانہ دور فک
 بامو گورخانہ لاب دونیا فوگوردست

مرا گئی کئی آیم، نایی! چئی واستئی!
 مرا چوم اینتظاری نئی! چئی واستئی!؟
 بوگفتم کئی آیی تئی امرا بم لات
 نامویی چوم برا بہ سام تئی واستئی!

۱۲۵

چومه هر ماله بیگانه نیبه سو
تی هیسته هیمه ره دوشمن نیبه فو
نواخواستن بایه بیگانه تی داد
کبابه بیشتنه جا پختشا به بو

۱۲۶

آمی ایران همش دابه خورافات
خودا جا ترسیمی داره موکافات
آمی جانا اودوشت موللا بوبو گاب
جه چاله در آییم چا مئن کونیم داد

۱۲۷

دانی ایران چره خربسته گایه؟!
آمی مردوم واسوخته گور شه کایه؟!
نیبیم هر ماله همدیگه مرا یار
بازین ایرانه مئن خر پادشایه

۱۲۸

بچابستد هاما از مالو ناموس
آخوندو شایو آمریکای دیوس!
بوبوستیم بیخودی همدیگه بدخواه
آمی رهبر بوبوسته ایتا پوفیوس

می ویرجا های نوگوچم چینو پرچین
 کی گیلانام خورد همه هـلاچین
 ده سنگسارام کرا بوسـتائدره داب
 جغیر از ان نیبه رهـبر ببه گاب!

۱۳۰

بوگفتم گریه زاری وسته وسته
 بوبوسته دیل جه زاری خسته خسته
 بیدم وازا گوده بـالا می مستی
 مرا های بال بزه تا صبح بوبوسته

۱۳۱

سیا ابرانه جا می دیل بیگفته
 چره می خانه یا دوشمن بیگفته
 کویا واستی بیـاقم می ریفقان
 کی ارسو چوماننا از سو جیگفته

۱۳۲

دمرده آدمیمو کس کسا قـار
 بییمی واشکسته داره ولگا دا باد
 واسی جنگل بیبیم مثله ایله جار
 کی یاور دانه وخته نه بیبیم قار

۱۳۳

ریفقان آی ریفقان آی ریفقان
الان وخته بیبیم جنگل کوچی خان
تو بی من، بی تو من آی داد و بیداد
کرا دوشمن فوقفته گورشنا بو جان

۱۳۴

دیله دریا بوبو غوربت روخانه
کرا دایم دوخوانه خانه خانه
کشا گیفته خیالا های زنه ونگ
همش گه وا بشم خانه بخانه

۱۳۵

ایلاهئ عالمه دورئ فوگورده
جودایی از دیلو دیلبر فوگورده
نبه هرماله آدم دور جه دیلدار
کئ کوه دورئ جا وا دایم فوگورده

۱۳۶

بهارا دورئ من هانده کونم ساز
نانم دورئ چره دیلا گیره گاز
ایسر غوربت سوچه دیلا بصد ساز
ایسر آ یاده کئ جاننا زنه داز

۱۳۷

ده فریادم ده فریادم ده فریاد
کرا مستی می امرا خانه آواز
گهی گرده بیجارانه کونم ناز
گهی گریه کونم توشکا کونم واز

۱۴۸

دانم بیگانه امرا ده نیم جور
دمردم وا بیم بیگانه جا دور
نخام ده فاندرم بیگانه کیشکا
بشم ایران بسایم ده می کشکا

۱۳۹

نخام هی جا کرا ایران می جایه
گریه جا آدم بی جا جیگا یه
دمردم بس بیدم بیگانه آئی وائی
می دیل فریاده دیم بی سر صدایه

۱۴۰

تئی عکسانا اوسه کون تا بایم حال
کئی بی تو ده بوبوستم لاب بوشو مال
فارس می داد بمردم تاسیانی
کئی بی تو بون درم پاک داره بی خال

۱۴۱

مرا ده وامرازه غوربت جوخوسم
خوايم مئ جاجيگا ايشب بوخوسم
ده ورسفتم جه غوربت داده بيداد
چقد بيگانه جا تا صبح نوخوسم!؟

۱۴۲

وطن هر ماله بي ياده تو نه سام
بيگيتم از تئ دورئ پاک سره سام
آکه به شب بشه بايه خوروس خوان
بوشورم غم جه تو با چومه اشکان

۱۴۳

تمش داران گوماران داره خالان
روخانان آبه نوب دانان بيچاران
چئ چئ نن آب لاکون گوسکانو ماران
چئ خوشکيل بون درد بهاره گيلان

۱۴۴

بامو نوروزو من غوربت آويرم
نانم تا کئ واسئ غوربت ديميرم
بازام فکرا شومه هفسينه نوروز
خيالام وانه تا ول نيگيرم

چره واستئ ببه دیکتاتورئ داب
 کئ هرتا مجلس ودولت ببه گاب
 آکه واستئ آمئ چومان ببه واز
 کئ هر ماله آمئ رهبر نبه گاب!

تو بئ من، بئ تو من تنها چئ واستئ
 لوچان زنن کس کسا روسفا چئ واستئ
 چئ واستئ وا بیبیم هم دیگه بد خواه
 بازین بیگانه همرا بون چئ واستئ!

تئ عکسا کئ خوشادام ول بیگیفتم
 چومه اشکانه امرا سل بیگیفتم
 مئ دیل ناله مئ دیم هیستو بوبوم گورش
 شوالا بوم جه دورئ ول بیگیفتم

جودا از تو بوبوم بئ تو نوبوم من
 بوبو دیل خون ولئ بئ تو نوبوم من
 تئ امرا بوم تئ امرا هر جیگا بوم
 شبو روز با تو بوم بئ تو نوبوم من

کرا دوری بنا داغا بمی دیل
 جه دوری غم بوبو همخانه ی دیل
 ده ورسفتم شمه دریا کونم داد
 غما دریا فادم دریا آیه داد

۱۵۰

می ماره عکسه امرا شب بوخوفتم
 می مارا دیل بزم تا صبح نوخوفتم
 فوجه چوم گب بزم های ونگ بزم ونگ
 نانستم خواب بیدم یا کی بوخوفتم

۱۵۱

جه تی دوری بوبوسته ناله می کار
 تی عکسا فان درم با آهه بسیار
 وفاداری نوبو هر ماله تی کار
 منم من کی بوبوستم تی گرفتار

۱۵۲

تی دیلداری نانستیم کی هاجینه
 اسا بی تو می اشکا کی واجینه
 نواستی دیل فادابیم بی وفا یار
 دباختم دیل دباخته دیل تیشینه

۱۵۳

بویوم ولگه اسیرا بوسته در باد
نارم هیجا قرار آئی بی وفا یار
تئی واستئی واهیلیم تنها کونم داد
کئی پاک گورش بومه از یاره بیداد

۱۵۴

بیامی وربوکون هرشب مره ناز
کئی بی توتتهایی قورصه زنه ساز
دمردم بسکئی به سام چوم برائی
نام دورازمن آخه تو چی خوائی

۱۵۵

هاچین می دیله تنهیا نزن چو
مرا اورشین ناور بیگانا بی تو
بدا غوربت جوخوسم بی کسو کار
نخوام هرماله کس با من ببه جور

۱۵۶

بوگو یارا نایه وارش واسوخته
می چومه اشکانام ده خوشکا بوسته
بوبوستم واهیله غوربت، تئی رافا
نامویی بی وفا تئی دیل نوسوخته!

۱۵۷

کرا دیشب بامویی هانده می خواب
بوگفتم از تی دوری سر بوشو آب
سیه ابرانه دیل تا صبح بوارست
کرا ماهی بوبوستم تو بوبوی آب
(هاچین ماهی بوبوستم تو کرا آب)

۱۵۸

بوگفتم تنهایه واستی فوقوسم
شبا تا صبحه سر اصلن نوخوسم
بیدم یارام خیالا های زنه چو
خیالا شوم کی تا یارا فوقوسم!

۱۵۹

تونام نوسخه واپچی کی بشم خواب
نانی تنها خیالا شم بره آب
تو واستی شب بایی تا کی بایم حال
تی ویرجا گرچی دانم خواب بی خواب

۱۶۰

بوخوس دانم نیبی هرماله می پا
شبان وا بوخوسی من کرا بیخواب
کرا تی سینه سر تا صبح بدم ناز
بیبی پا یا نیبی من بم تی بیپا

۱۶۱

دائم بی تو کرا دونیا فوگورده
ده هیچی بی تو آ دونیا نگرده
نوا بوستن رقیبه امرا هم پا
تی دیل هر جا بشه هانده واگرده

۱۶۲

بوگو آخه چره می امرا قاری
تره میرم بوگو جه من چی خوائی
اگه جانا خوائی؟! فاندر تی پا جیر!
بوگو هرچی! نوگو می امرا قاری

۱۶۳

بی تو شده کار ما همش گرییدن
عکسهای ترا ایتا ایتا های دیدن
اشک است خزر خزر ز چومان جاری
با اشکه چومان هانده تره رقصیدن!؟

۱۶۴

ایتا بوسه جه تو می آرزویه
می دیله ناجه تی او رنگو بویه
بیا می ور جه دیلتنگی بوبوم زار
کی می یاره دباختم چومه سویه

۱۶۵

تورنگه جنگلم هیشکه نېم رام
هاچین خستا نوکون بیخود ننه دام
کرا جنگل ایسه می جائی پرواز
نه تی دورسفته باغو کوله گرواز

۱۶۶

واگردستم کرا گورشم دو واره
ببوستم هانده یاره بی ستاره
نیبه هر ماله جا می آشیانه
کرا چار چرخ هوا گیرم بهانه!

۱۶۷

هولند هانده باموم گردم خیابان
می دیل تنگه بشم ایران بیابان
اویرا بم، اویره دشتو صحرا
نیگیره کس ده هر ماله می سامان

۱۶۸

می شعره من دینی می اشکه جایه
بجوز می شعر کی ده می امرا پایه
ببوسته ایجگیره می داد و فریاد
جه می چوم دیمه سر پاک خون برایه

مرا وعدہ دیھی، نائی می ویرجا
 بازین بیگانہ امرا شی ہیزار جا
 (بازین شی با رقیبان تو ہیزار جا)
 تو بیگانہ مرا جورئ ہیزار حیف
 مرا نی ہائی تی رافا شی کی ویرجا!

۱۷۰

مرا وعدہ دیھی، نائی می ویرجا
 بازین بیگانہ امرا شی ہیزار جا
 تو بیگانا پرستی! داد و پیدا
 می دیل نا تی ویرجا تی دیل کی ویرجا!؟

۱۷۱

بوشو مالیم و یا یارن بوشو مال
 دمردہ قورصہ یی کی دہ ناییم حال
 ہاچین زور زن دریم دارانہ بی خال
 نشا پرواز با ہر بشکسہ بال

۱۷۲

بوگو یارا کی تی یاری تی پیشکش
 می خوابہ مئن تی دیلداری تی پیشکش
 نوا ہر شب آمون با ناجہ می خواب
 کی آ خواب و او بیداری تی پیشکش

۱۷۳

نانی! نه تو نانی! تی چوم بر ایم
تی واستی قاقا بوم تی رایا پایم
نایی تو بی وفا نایی نایی تو
نانی تی چوم بر ایم تی فدایم!

۱۷۴

من و تو آتشیم خاکستره جیر
آکه به ول بیگیریم کی نبه دیر
می دیل و اهیلا بوسته خالی میدان
دوسته تا آکه پایان به زنجیر

۱۷۵

تی راشی با تی پا ماله تی خانه
مرا سرسام گیره با تی بهانه
آیم تی خانه دور و ور بمه قاق
تونام نه سی! مره چی وا بمانه!؟

۱۷۶

مرا هانده بیگفته تاسیانی
کرا گریه کونه پا درمیانی
دوارسته مرا غم، گریه، زاری
بوگو یارا مرا واستی فیشانی

بجه موشته، كولوش، مرزانه سر و اش
 جقد غوربت بگم آئ كاش آئ كاش
 مرا ده وامرازه غوربت بيم جور
 دمردم من چره غوربت بيم گور!؟

جه گيلان تو باور ايموشته مئ خاك
 نيبه بيگانه جا هر ماله مئ خاك
 مرا دورئ بگشت غوربت بوگود زار
 گيرم مئ گولئ پوستا جانه تئ مار

فوشوسته مئ ديما بسكئ بزم ونگ
 بخواندم ديلمانئ گريه آهنگ
 ايوار واخوبا بوم جه سر بوشو آب
 هو گريه من بوگفتم خاك مئ خاك

كرا گيلان ايسه مئ چومانه سو
 مئ ديبل تنگه بيچارانه برنج بو
 خودايا ديبل بتركسته جه دورئ
 چقد غوربت بيم جوجو قو قو

هاچين خنده بلب ديل گريه داره
 مي گيلانه مي چومان وا به واره
 هاتو دادا درم دادا درم داد
 مي ديل واهيلا بو گريه مي كاره

مرا گي کي ايم، نايي! چي واستي؟!
 مرا چوم اينتظاري ني! چي واستي?!
 بوگفتم کي ايي تي امرا بم لات
 نامويي چوم برا به سام تي واستي!؟

کرا بي تو شبان بم لاب آقوزدار
 تورا بو پاک نمه هامما سره دار
 مي چوم ارسو کرا دريايا گه پيشت! *
 بازين ساحيل فوتورکه موجا گه هيشت! *
* پيشت = سوسو دان، هيشت = هيس=ساکت

کرا دونيا ميشين ياني تي گيسو
 تي عشقه امرا دم دونيايا سوسو
 کي ياني مي گولازه تي جيواني
 مثاله جنگله تي افشانه گيسو

۱۸۵

شوجاعی جان بوبوسته دوری یام داب
جه وختی کی امی رهبر بوبو گاب
دمردم من جه غوربت دادو بیداد
بدن یاور مرا بردان دره آب

۱۸۶

بامو وارش می دیم هیستو چورا بو
ایدریا دیل میشین قورصه پورا بو
آمی قسمت بوبوسته دوری از خاک
فارس می داد می چوم ارسو کورابو

۱۸۷

مرا گی کی آیم نایی چی واستی
نام خواستی بایی یا کی نحواستی
کرا را فاندستم تاسیانی
می چوم وارش بوبوست آخه تی واستی

۱۸۸

بزم دریایا کش وازا گودم بال
بکفتم فورشه سر ایپچه بایم حال
مرا شورم واشوسته شه بزه وای
کی دوری جا بیدم دارم نارم خال

خایم می یار بایه دریا می ویرجا
 بنم می یاره ره می دیله سر جا
 خوشادم یاره دیم لب سینه گیسو
 بدم دریایا دیلداری جا سو سو

۱۹۰

دکف خوجداره جان با کرده خاله
 نوگو کی چئن نشا خوج هانده کاله
 مرا ناجه بوکوشت غوربت بوگود قاق
 باور اربا خوجا ناجه بکاله

۱۹۱

چومه وارش ایتا دریـا دوارست
 جه تی دوری کرا دونیـا بکالست
 نامو هر ماله می چوما ایشب خواب
 جه تی دوری میچوم تاصوب بوارست

برگردان فارسی

باران چشمم از اندازه دریا هم گذشته
 از دوری تو انگار دنیا فرو ریخته
 به ندرت هم نیامد به چشمان من خواب
 از دوری تو چشمانم تا صبح باریده

۱۹۲

اروزان دیل به دیل را ناره گیره
 آویرا بوسته هرکی سر بیجیره
 نانم ا آتشا کی فو بزه یـاد
 کی آخه ول نیگفته وا دیمیره!

می دیل واهيلا بو غوربت اسیری
 نوا گفتن جه غوربت کی دیمیری
 نبه هر ماله کس غوربت گیر یفتار
 کی دورابی جه تی خاک وا بیمیری

دپر کم شه بزه هر شب جی می خواب
 می دیل بوم بوم زنه می سینا بی تاب
 می چوم قاقا به با مایو ستاره
 خیاله وار شه خایه بواره

ستاره، آسمان، دریا، خیالی
 تی یاده امرایام کی تو ولانی
 هاچین میجان دری آی خانه آباد
 دمردم پاک بو بوم حالی بی حالی

تونام غوربت بو بوستی می آویسی
 هاچینه تته رج نوسخه نیویسی
 کرا گریا درم هر شب جه می خاک
 دیمیشته بخته منن تو چی نیویسی

۱۹۷

نوگو می امرا کی مستی می جانہ
(فاکش جانہ تی مار مستی می جانہ)
شبانه بی کسی می هم زبانه
می دیلا بال زنه قورصا دیهه باد
مثاله چومه ارسو مهربانه

۱۹۸

بیگفت انگاره دیل یادا بزہ چو
خیالا بــــادا دا چومانا ارسو
بازام شب پاسی یه واستی بیم قاق
غریبی های بگم خاکه وطن کو

۱۹۹

بوگو دریایا ان چی روزیگاره
کی می چوم دوری جا واخون بواره
ده وُرسفتم چه غوربت داده بیداد
همش واستی می چوم ارسو بداره

۲۰۰

شبانده روز دیمیریم تاسیانی
می یارام نه مرا دیل ناگیرانی
هاچین دُرسفا بم بسکی زخم ونگ
چره قسمت میشین به جان فیشانی

رضا شفاعی (گیل آوایی) نویسنده، شاعر و تلاشگر حقوق بشر، یکی از اعضای کانون نویسندگان ایران در تبعید و انجمن قلم ایران در تبعید، فرودین ۱۳۳۵ در یکی از حومه های لاهیجان متولد شده است. گیل آوایی در سال ۱۳۷۰ پس از رهیدن از سرکوبها، به کوچ اجباری و ناخواسته تن داد و به هلند رفت. او ضمن تلاشهای فرهنگی و سیاسی خود به نوشتن و سرودن ادامه داده که مجموعه هایی از شعر و داستان به زبانهای گیلکی و فارسی و مقالات و نقدهای سیاسی و اجتماعی و ادبی از دست آوردهای تا کنون اوست.

فهرست عمده آثار گیل آوایی به شرح زیر است:

فارسی:

- ۱- عاشقانه، مجموعه شعر
- ۲- هوای یار، " "
- ۳- نازانه، " "
- ۴- آفتابخیز، " "
- ۵- بیگانه آشنایی چون من، داستان
- ۶- برگ ریزان، رمان
- ۷- می ناز، مجموعه داستان
- ۸- شاخکهای حسی، داستان
- ۹- هماهنگی ناهمگون، بیش از صد مقاله و تحلیل سیاسی که همه آن در سامانه های اینترنتی منتشر شده اند
- ۱۰- یادمان (مجموعه شعر و داستان، یادمان کشتار زندانیان سیاسی ویژه نامه توسط سامانه های اینترنتی منتشر شده است)
- ۱۱- تاسیانه های گیل آوایی، بیش از سیصد قطعه عاشقانه
- ۱۲- آفتاب نشین، مجموعه شعر
- ۱۳- چه سوال سختی، "
- ۱۴- توش تش آتش "
- ۱۵- گپی با هم "
- ۱۶- کرشمه "
- ۱۷- پرچین، مجموعه داستان
- ۱۸- بازی عشق، " "
- ۱۹- هشت فصل، مجموعه شعر
- ۲۰- با نسیم، " "
- ۲۱- ناز افشان، " "
- ۲۲- گفتیم اما... " رباعیات
- ۲۳- نه آره، طرحهایی برای نمایش

گیلکی:

- ۱- شورم شه شواله شون، مجموعه رباعیات گیلکی،
- ۲- ایران سبزه نیگین، منظومه های گیلکی
- ۳- تی و اسی، مجموعه غزلهای گیلکی
- ۴- تسکه دیل، مجموعه غزلهای گیلکی
- ۵- تالار، مجموعه داستانهای گیلکی
- ۶- هفتا بیجار، رباعیات گیلکی

در این فهرست ترجمه ها، نقدها و مصاحبه ها منظور نگردیده است.

مجموعه های زیر بصورت پی دی اف منتشر گردید:

- با نسیم ، مجموعه شعر
- چهاردانه های گیلکی: هفتا بیجار
- مجموعه داستان : بازی عشق
- مجموعه داستان : پرچین
- مجموعه سروده ها: توش تش آتش
- مجموعه سروده ها: آفتاب نشین
- مجموعه سروده ها: هشت فصل
- چند طرح برای نمایش : نه آره